

**Rauramo:** Ehdotus laiksi vähittäiskaupan ja eräiden työliikkeiden liikeajasta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

*Eduskunnalle*

**ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Aloitteessa ehdotetaan, että vähittäiskaupan ja eräiden työliikkeiden määrätystä liikeajasta suurelta osin luovutaan.

**PERUSTELUT**

Suomen elinkeinojen toimintaympäristö on muuttunut nopeasti sekä suhdanteiden muuttumisen että säännöstelyn purkamisen vuoksi. Tässä tilanteessa kaikki toimenpiteet heijastuvat herkästi kansantaloudessa. Edellytyksiä säännöstelyyn elinkeinopolitiikan tielle ei vapaassa markkinataloudessa ole. Nykyinen tilanne vaikeuttaa kohtuuttomasti mm. kauppaliikkeiden toimintaa ja aiheuttaa epävarmuutta kauppa-elinkeinojen kehittämiseen.

Kun välttämättömiä talouspoliittisia päätöksiä tehdään, on annettava yrityksille mahdollisuuksia omin toimin huolehtia kilpailukyvystään. Tämä edellyttää muun ohella aukioloaika-järjestelmän uudistamista. Päätösvaltaa on siirrettävä yritystasolle. Yritysten on annettava innovoita ja sopeutua nopeasti muuttuviin olosuhteisiin, mikä näkyy selvimmin vähittäiskaupassa kauppakeskusten lisääntymisenä. Aukioloaikojen on joustettava yritysten tavoitteiden ja taloudellisten mahdollisuuksien mukaan.

Kehitys Suomessa ja talouspoliittisen ympäristön muutokset edellyttävät lainsäädännön muuttamista. Yhteiskunnan avautuessa palveluelinkeino ei voi jäädä säännöstelytalouden aikakaudelle.

Suomen päävientiteollisuus on hallituksen talouspoliittisten päätösten ansiosta lähtenyt nopeaan nousuun, on jopa varoitettu joillakin aloilla ylikuumenemisesta. Päähuomio on siis nyt kiinnitettävä pk-yrityksiin, kotimarkkinoiden kehittämiseen ja varsinkin palveluelinkeinojen toimintamahdollisuuksien parantamiseen.

Eräs vakavasti otettava keino on aukiolorajoituksista luopuminen pääosiltaan. Toimenpiteellä olisi palvelualalla varmasti työllisyyttä tukevia vaikutuksia, sillä näin työtilaisuuksien määrän sallitaan lisääntyä vapaammin. Mitään työllisyyttä tukevaa toimenpidettä ei voi nykyisessä tilanteessa sulkea pois. Esimerkiksi juuri alkavilla joulumarkkinoilla voitaisiin tarjota lukemattomia työtilaisuuksia vähittäiskaupan alalla.

Lakiehdotus on nykyisen hallituksen ohjelman mukainen, mutta uusiin toimenpiteisiin ei silti ole ryhdytty — vain muutamia poikkeuslupia on myönnetty, kuten edellisen hallituksen aikana. Hallitusohjelmassa nimenomaisesti todetaan: ”Elinkeinolainsäädäntöä uudistetaan elinkeinovapauden pohjalta. Elinkeinotoimintaa koskevat tarpeettomat luvanvaraisuudet ja muut rajoitukset poistetaan.” Hallitusohjelmaan liittyvistä asioista tehdyssä pöytäkirjassa tulkitaan tätä lausumaa seuraavasti: ”Kauppaliikkeiden aukiolorajoituksia lievennetään.”

Koska hallitus ei ole asiassa kyennyt muihin nopeisiin toimenpiteisiin tämän asian toimeenpanemiseksi kuin tavanomaisen taustaselvityksen aloittamiseen, joka näyttää johtavan vain vähäisiltä osin tavoitteiden toteutumiseen, voidaan asia toteuttaa eduskunta-aloitteella.

Tämä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### vähittäiskaupan ja eräiden työliikkeiden liikeajasta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* vähittäiskaupan ja eräiden työliikkeiden liikeajasta 24 päivänä kesäkuuta 1969 annetun lain (435/69) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä lokakuuta 1989 annetussa laissa (918/89) ja 2 §, sellaisena kuin se on muutettuna 17 päivänä joulukuuta 1971 (919/71) ja mainitulla 20 päivänä lokakuuta 1989 annetuilla laeilla, seuraavasti:

#### 1 §

Ammattimaista vähittäiskauppaa sekä parturin- ja kähertäjänliikettä saa harjoittaa, mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, arkipäivänä ympäri vuorokauden, paitsi itsenäisyydenpäivän, uuden vuoden päivän, pääsiäisen ja vapunpäivän aattona kello neljän ja kello kahdenkymmenen kahden välisenä aikana.

-----

#### 2 §

Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona, juhannusaattona ja vapunpäivänä ei vähittäiskauppaa eikä parturin- ja kähertäjänliikettä saa harjoittaa kello kahdenkymmenen jälkeen.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 199 \_\_\_\_\_ .

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 1993

**Anssi Rauramo**